

Demokrate racunaju na izborne rezultate

Author: [IWPR Balkans](#)

Socijaldemokrate u Bosni moraju privuci vise hrvatskih i srpskih glasaca ukoliko zele vecu ulogu u buducnosti zemlje.

Ulice Tuzle su prepune kafica. Kafici i ulice su prepuni ljudi zadovoljnih zbog ubedljive izborne pobjede njihovog popularnog gradonacelnika i neocekivanog uspeha njegove opozicione Socijaldemokratske partije, SDP, tokom nedavno odrzanih opstinskih izbora u Bosni.

"Vreme je da i druga mesta krenu u korak sa nama", kaze Danny Mihilovic, 26, vlasnik jedne agencije za modele.

Tuzla je jedini bosanski grad koji se klonio nacionalisticke politike za svo vreme trajanja rata i po njegovom zavrsetku. Od 1990. godine kada je Selim Beslagic stupio na položaj gradonacelnika, Srbi, Bosnjaci i Hrvati nastavili su da zajedno zive u ovom gradu na severoistoku Bosne. Iako je rat prisilio mnoge tuzlanske Srbe da se presele u druge krajeve Bosne pod kontrolom Srba i uzrokovao da hiljade bosnjackih izbeglica pristignu u grad, u njemu se odrzao kakav takav multietnički sastav i - uprkos svemu - duh tolerancije.

U delovima zemlje u kojima zive Bosnjaci, opstinski izbori su se po prvi put van Tuzle završili izbornom pobedom opozicionih socijaldemokrata. Opozicija je zadala tezak udarac vladajucoj bosnjackoj partiji Alije Izetbegovica, SDA, u mnogim delovima zemlje.

SDP, u koju su ukljuceni clanovi sve tri etnicke grupe podrzava ekonomsku reformu na bazi slobodnog trzista, povratak izbeglica i punu kooperaciju sa svim elementima Daytonskog mirovnog procesa.

Neki posmatraci s oprezom gledaju na rezultate izbora kao reakciju na nacionalisticke partije na celom prostoru Balkana. Nedavnim izborima u Hrvatskoj porazeni su ekstremisti koji su vladali citavu deceniju. Ipak, u delovima Bosne pod kontrolom Hrvata i Srba nacionalisticke partije su ostale na vlasti, uprkos tome sto su opozicione partije dobile znacajan broj glasova.

"U toku poslednjih deset godina pokazalo se da nacionalisti ne mogu voditi ovu zemlju", kaze Beslagic, nekadasnji direktor fabrike cementa. Bivsi komunista, snazne gradje i jednostavan govornik, Beslagic je saveznik intelektualnog predsednika SDP, Zlatka Lagumdzije.

"Veoma je tesko ovde boriti se protiv nacionalizma", kaze Beslagic. "Mora se ici korak po korak".

Beslagic priznaje da njegova partija nije bila u stanju da proдре u zapadnu Hercegovinu koja je pod kontrolom Hrvata i u bosansko - srpski entitet. "Prvo bi trebalo doci do politicke promene u Srbiji da bi zavladao demokratija svugde u Bosni", kaze on. Ipak jednog dana, on predvidja, ekstremisti u Bosni nalazice se na politickim marginama sa oko pet odsto glasaca, "kao u zapadnoj Evropi".

Brojni ruzni skandali korupcije u koje su bili umesani vrhovni zvanicnici vladajuće SDA partije, dominirali su ne samo politickim zivotom vec takodje ekonomijom, drustvenim sluzbama i medijima u krajevima pod kontrolom Bosnjaka. Nedavno su bivsi premijer kantona Tuzla kao i visoki funkcioneri iz sudstva i zdravstva dobili zatvorske kazne zbog prisvajanja drustvene imovine. Trenutno su u toku sudski postupci protiv desetine drugih zvanicnika zbog zloupotrebe sluzbenih položaja.

"Ljudi zele promene kao i medjunarodna zajednica", objasnjava Edib Kravic, nekadasnji funkcioner Izetbegoviceve partije koji vec duze vremena kritikuje SDA zbog zloupotrebe vlasti. Medjutim kao i drugi, on tvrdi da je medjunarodna zajednica nepravedno pomagala opoziciji upotrebom pristrasne informativne kampanje.

SDP se nada da ce iskoristiti nedavni uspeh da dobije I na jesenjim opstim izborima. Ocekuje se da ce Lagumdzija pokusati da osvoji Izetbegovicevo bosnjacko mesto u okviru tripartitnog predsednistva, dok se Beslagic nalazi na dobrom putu da zauzme celnu poziciju kantona Tuzla.

Medjutim, socijaldemokrate se nalaze pod pritiskom da brzo proizvedu opipljive rezultate. Vreme im ne ide na ruku. Humanitarne i medjunarodne organizacije se polako povlace iz Bosne. Korupcione afere oslabile su medjunarodni interes za investicione projekte. Takodje je u toku bolan proces privatizacije teske industrije i rudnika centralne Bosne.

"Prvo ce doci do porasta nezaposlenosti pre nego sto dodje do smanjenja", kaze Amra Tinjic, student ekonomije na završnoj godini studija. "Nemam ideju sta cu raditi sledece godine".

Kriticari ukazuju da socijaldemokrate moraju da obezbede vise glasova Hrvata i Srba ukoliko zele vazniju ulogu u buducnosti zemlje. SDP ima predstavnistva u nekoliko gradova u bosansko - srpskom entitetu. Medjutim, mnoge istaknute licnosti ove partije kao sto su Beslagic i Lagumdzija su Bosnjaci. Vizije ujedinjene multi-etnicke Bosne su vrsta anateme za vecinu Hrvata i Srba u ovoj republici.

U Republici Srpskoj, nacionalisticka Srpska demokratska stranka zauzela je vecinu opstina. U regionu pod kontrolom Hrvata, vladajuca Hrvatska demokratska zajednica, HDZ, osvojila je gotovo svaku opstinu, uprkos slabom odzivu glasaca.

"Treba se prosiriti van etnickih barijera", kaze Klelija Balta, lokalni biznismen i aktivista. "Moramo da tretiramo Srbe s postovanjem i pokusamo da shvatimo kako misle, a ne da im sve vreme govorimo da nisu u pravu. Postoje neke stvari o kojima duze vremena necemo moci da razgovaramo jedni s drugima i to moramo prihvatiti."

Paul Hockenos je novinar iz Berlina i autor koji vec dugi niz godina izvestava iz Centralne Evrope i Balkana.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/demokrate-racunaju-na-izborne-rezultate>